

Karmøy kommune

Postboks 167

4291 KOPERVIK

Deres referanse:

22/7077-4 Dato: **15.09.2022**Saksnr.: **2022/51974**Dok.nr.: **2**

Saksbehandler:

Marianne Seim

Abrahamsen

Karmøy kommune - Skudeneshavn Gnr 57 bnr 514 - rehabilitering av pipe - svar på søknad om dispensasjon fra kulturminneloven

Vi viser til søknad datert 13.09 om dispensasjon fra fredning av Veibellsbakken 8, kulturminne id: 212636-1, gnr 57 bnr 514 i Karmøy kommune.

Det søkes om å rehabilitere pipe ved å sette inn piperør, samt pipehatt i skifer. Kommuneantikvaren har kommet med en uttale.

Vedtak

Fylkesdirektøren gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- Rehabilitering av pipe
- Sette inn piperør
- Pipehatt i skifer

Det gis ikke tillatelse til stein på toppen av pipehatt.

Vilkår

- Pipehatt skal lages i hugget skifer og det skal benyttes teglstein som støtter til skifertoppen.

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 20, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere

om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

I denne saken er det lagt vekt på positive virkninger av å rehabilitere pipen, noe som vil bidra til bedre brannsikkerhet i det tette trehusmiljøet.

Formålet med fredningen av Skudeneshavn kulturmiljø er å bevare Skudeneshavn som en kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner, og som ressurs for samfunnsutvikling. Skudeneshavn skal sikres som en unik og godt bevart kystby, som viser hvordan et sted har utviklet seg fra strandsted basert på sildefiske, til ladested med variert næringsvirksomhet og bymessige funksjoner i perioden 1800-1940. Formålet er videre å bevare Skudeneshavn som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på de byggverk og strukturer som forteller om utviklingen av de bymessige funksjonene knyttet til offentlige tjenester, forretningsvirksomhet, frivillig organisasjonsliv og industrialiseringen av samfunnet.

Fredningen av kulturmiljøet skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området. Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene i byggverkens eksteriør, og strukturer som gateløp, havnebasseng, kaier, brygger, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur. De historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas.

I Forskrift om fredning av Skudeneshavn kulturmiljø, vedtatt 30.11.2018 går det under § 6 dispensasjon fram at; *Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad i særlige tilfeller gi tillatelse til tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete kulturmiljøet, jf. kulturminneloven §20 tredje ledd.* I Riksantikvarens veileder for dispensasjonsbehandling står det: *Innebærer tiltaket et vesentlig inngrep i et fredet kulturminne, kan det ikke gis dispensasjon. Hva som er et vesentlig inngrep vil bero på et faglig skjønn. Kulturminnemyndigheten skal gjøre en helhetsvurdering av inngrepet art og størrelse sett opp mot objektets art, størrelse og kulturhistoriske og arkitektoniske verdier. Formålet med fredningen og fredningsbestemmelsene har stor betydning for vurderingen av vesentlighetsspørsmålet.*

Det omsøkte tiltaket vil etter fylkesdirektørens vurderinger ha liten negativ påvirkning av kulturmiljøet. Det vil være en liten del av røret som vil være synlig helt øverst i pipa, men det vurderes som ubetydelig. Tiltakshaver har dokumentert tidligere bruk av pipehatt på huset ved hjelp av eldre foto. Det er ikke dokumentert at det tidligere har vært stein på toppen av pipehatten. Denne delen av tiltaket gis dermed avslag.

Tiltaket med innvendig piperør og pipehatt i skifer, vurderes slik til å ikke være et vesentlig inngrep i det fredete kulturmiljøet.

I dispensasjonsveilederen heter det videre; *Som særlige tilfelle trekker forarbeidene til kulturminneloven fram tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med den enkelte fredningen, tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning og andre helt spesielle tilfeller.* Av tiltak som kan være av samfunnsmessig betydning nevnes blant annet *miljøhensyn og krav til helse, miljø og sikkerhet hjemlet i ulike typer særregler som helselovgivning, arbeidsmiljøkrav, forurensningslovgivning, trafikksikkerhetskrav mv.*

Tiltaket er i hovedsak positivt med tanke på brannsikkerhet. Innvendige pipeløp i eldre piper bidrar til å redusere brannfare ved bruk. Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for rehabilitering av pipe, inkludert innvendig piperør og pipehatt i skifer.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Marianne Seim Abrahamsen
rådgiver

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.